

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Sžf/54/2013
Identifikačné číslo spisu:	4012200658
Dátum vydania rozhodnutia:	18.07.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Hargaš
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:4012200658.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v právnej veci žalobcu: MT PLUS TRADE s.r.o., so sídlom Komjatická 1455/35, Nové Zámky, IČO: 36 815 471, zast. Mgr. Filipom Osvaldom, advokátom so sídlom vo Zvolene, Trhová 1, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, Lazovná ul. 63, Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č. 10205041/1/986643/2012 z 15. mája 2012, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 15S/43/2012-42 zo dňa 27. februára 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 15S/43/2012-42 zo dňa 27. februára 2013 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Nitre rozsudkom č. k. 15S/43/2012-42 zo dňa 27. februára 2013, podľa ust. § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej v texte rozhodnutia len „O.s.p.“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 10205041/1/986643/2012 z 15. mája 2012, ktorým žalovaný potvrdil podľa ust. § 44 ods. 6 písm. b/ bod 1 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o správe daní“ alebo „zák. č. 511/1992 Zb.“) rozhodnutie - dodatočný platobný výmer Daňového úradu Nové Zámky č. 9412301/OSD6/3545/2012/Re z 2. februára 2012, ktorým správca dane žalobcovi vyrubil rozdiel dane z pridanej hodnoty (ďalej aj „DPH“) za zdaňovacie obdobie 4. štvrtrok 2010 v sume 5700 €, ktorý bol žalobcovi odpočítaný od vlastnej daňovej povinnosti v nasledujúcom zdaňovacom období 1. štvrtrok 2011. O náhrade trov konania rozhodol súd s poukazom na ust. § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že v konaní neúspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal.

V odôvodnení rozsudku krajský súd s poukazom na základné zásady daňového konania uviedol, že zásadnou námietkou žalobcu v konaní bola skutočnosť, že dôkazné bremeno žalobcu nemožno vykladať natoľko extenzívne a rozširovať ho na preukázanie akýchkoľvek skutočností, teda i tých, ohľadne ktorých takáto povinnosť stíha úplne iný subjekt. V tejto súvislosti poukázal na veľmi rozsiahle dokazovanie a zisťovanie skutkového stavu zo strany jednak prvostupňového správneho orgánu ako aj žalovaného, pričom v daňovom konaní boli vypočutí viacerí svedkovia, a to S., X., konateľ obchodnej

spoločnosti SALVO s.r.o., W., pričom z výpovedí predmetných svedkov nebola potvrdená skutočnosť o poskytnutí zdaniteľného plnenia spoločnosťou SALVO s.r.o. žalobcovi. Súd taktiež považoval za podstatnú skutočnosť v neprospech žalobcu to, že uzavretie zmluvy o sprostredkovaní medzi žalobcom a obchodnou spoločnosťou SALVO s.r.o. nasledovalo potom, ako došlo k uzavretiu kúpnej zmluvy, dohody o započítaní pohľadávok, resp. tejto zmluve predchádzalo zasadnutie mestského zastupiteľstva Mesta Levoča, ktoré prijalo návrh kúpnej zmluvy medzi žalobcom a Mestom Levoča.

Prvostupňový súd s poukazom na ustanovenie § 24 ods. 1 písm. a/ a b/ zákona č. 563/2009 Z. z., ktoré citoval, dospel k záveru, že žalobca v daňovom konaní nepreukázal skutočností, ktoré by odôvodňovali a preukazovali nárok na odpočítanie dane z faktúry č. 10/N/0074 z 30. novembra 2010 za sprostredkovanie obchodu. Podľa jeho názoru napadnuté rozhodnutie žalovaného a jeho postup pri jeho vydávaní sú v súlade so zákonom.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, na základe ktorého žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného správneho orgánu zruší, vec mu vráti na ďalšie konanie a zároveň mu prizná náhradu trov konania, ktoré vyčísli v rámci prílohy pripojenej k odvolaniu.

Žalobca namietal, že žalovaný napadnutým rozhodnutím porušil jeho práva a oprávnené záujmy. Poukázal na extenzívny výklad dôkazného bremena správcou dane s tým, že poukázal na judikatúru Európskeho súdneho dvora, ktorú citoval. Uviedol, že správca dane spochybnil reálne uskutočnenie plnenia podľa ust. § 9 ods.1 zákona o DPH, a to bez existencie zákonného dôvodu, nakoľko toto plnenie bolo priznané samotným dodávateľom, ktorý ho zahrnul do daňového priznania. Správca dane sa dostatočne nevysporiadal s účasťou ďalšej osoby pri dojednávani prevodu nehnuteľností, o čom mal vedomosť, pričom S. svojím vyjadrením nevyvrátila skutočnosť, že sa mohlo jednať o osobu W. zastupujúceho spoločnosť SALVO s.r.o., keďže meno osoby nevedela uviesť. Uviedol, že vyjadrenie menovanej nie je dôkazom skutočností, že by k sprostredkovaniu obchodu nedošlo, pričom nie je možné tolerovať situáciu, kedy by správca dane vychádzal iba z teoretických špekulácií a konštrukcií akokoľvek pravdepodobných. Správca dane sa taktiež nevysporiadal so skutočnosťou, že podstatnú časť činností týkajúcich sa rokovania, preberania a odovzdávania nehnuteľností vykonával za Mesto Levoča W., ktorý však už v čase výkonu daňovej kontroly bol nebohý, skutočnosť ktorá nemôže byť použitá proti daňovému subjektu. Správca dane sa vôbec nevysporiadal s vyjadrením žalobcu o kontakte pána C. poslancami, ako aj s účasťou W.. Správca dane sa dopustil porušenia § 2 ods. 3 a § 29 ods. 2 zák. č. 511/1992 Zb., nakoľko v daňovom konaní neprihliadol na všetko, čo v ňom vyšlo najavo, ako aj nedbal o to, aby skutočností rozhodujúce pre správne určenie dane boli zistené čo najúplnejšie. Správca dane mal minimálne preveriť kontakt pána C. a pána Z. s poslancami mestského zastupiteľstva Levoča, ktorí mali rozhodnúť o prevode majetku Mesta Levoča. Žalobca taktiež namietal, že mu ako daňovému subjektu bolo porušené právo zakotvené v § 15 ods. 5 písm. e/ zák. č. 511/1992 Zb., klásť počas daňovej kontroly svedkom otázky.

Záverom odvolania žalobca uviedol, že za najdôležitejšiu v tomto konaní považoval smrť p. W., skutočnosť ktorú on ako daňový subjekt skutočne nemohol predpokladať, osoba, ktorá v prípade, že by bola nažive, potvrdila by kontakt so spoločnosťou SALVO s.r.o. a v dnešnej dobe by tento spor neexistoval. V predmetnej dobe totiž žalobca nepovažoval skutočností (napr. mená členov mestského zastupiteľstva) na ktoré bol dotazovaný v rámci daňového konania, za relevantné, lebo si bol istý, že osoba p. Z. by predmetné kontakty so spoločnosťou SALVO s.r.o. v prípade problému potvrdila.

Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu, uviedol, že odvolanie žalobcu neobsahuje žiadne nové skutočností ako tie, ku ktorým sa už vyjadril. Preto sa v plnom rozsahu pridržiaval obsahu svojho písomného vyjadrenia k žalobe.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu podľa § 212 ods. 1 O.s.p., prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 a § 250ja ods. 2 O.s.p., a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je potrebné zrušiť podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. a podľa § 221 ods. 2 O.s.p. vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, a to pre závažné procesné pochybenie spočívajúce v jeho nedostatočnom odôvodnení.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 O.s.p.).

Podľa § 247 ods. 1 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy (t. j. druhej hlavy piatej časti) sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona (§ 246c ods. 1 vety prvej O.s.p.).

Podľa § 250j ods. 1 O.s.p., ak súd po preskúmaní rozhodnutia a postupu správneho orgánu v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe (ďalej len „v medziach žaloby“) dospel k záveru, že rozhodnutie a postup správneho orgánu v medziach žaloby sú v súlade so zákonom, vysloví rozsudkom, že sa žaloba zamieta.

V zmysle citovaného ustanovenia § 250j ods. 1 O.s.p. príslušný súd rozhodne vo veci samej tak, že žalobu zamietne, ak zistí, že rozhodnutie a postup správneho orgánu v medziach žaloby sú v súlade so zákonom. Záver o súlade postupu a rozhodnutia správneho orgánu so zákonom sa týka rozsahu a dôvodov, pre ktoré bola žaloba podaná.

Procesnému právu účastníka konania vznášať v žalobe námietky nezákonnosti voči postupu a rozhodnutiu správneho orgánu zodpovedá povinnosť správneho súdu preskúmať rozhodnutie správneho orgánu v rozsahu žalobných námietok, o vznesených námietkach rozhodnúť a pokiaľ ich nepovažoval za dôvodné, vysvetliť a vyložiť, z akých dôvodov. Ak tak správny súd neurobí, zaťaží svoje rozhodnutie nielen vadami spočívajúcimi v porušení všeobecných procesných princípov - podraditeľných pod vadu konania v zmysle § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. - ale súčasne postupuje aj v rozpore so zásadami vyjadrenými v druhej hlave, siedmom oddiele Ústavy SR (predovšetkým čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2) a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd (ďalej aj „Dohovor“; porov. II. ÚS 9/00, I. ÚS 35/01, I. ÚS 26/94, IV. ÚS 156/03).

Súčasťou práva na súdnu ochranu a na spravodlivý proces je nepochybne aj právo na riadne odôvodnenie súdneho verdiktu, ktoré je aj zárukou toho, že výkon spravodlivosti nie je arbitrárny. Je predpokladom toho, aby strany mohli účinne uplatňovať právo na opravné prostriedky. Napokon je predpokladom kontroly výkonu spravodlivosti zo strany verejnosti.

V odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé (§ 157 ods. 2 O.s.p.).

Citované zákonné ustanovenie je potrebné z hľadiska práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky vykladať a uplatňovať tak, že rozhodnutie súdu musí obsahovať dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené.

Súčasťou práva na riadne odôvodnenie je aj to, aby sa súd riadne vysporiadal so všetkými relevantnými námietkami účastníka konania. Nedostatočné vysporiadanie sa s námietkami účastníka konania spôsobuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia.

Odvolačný súd z obsahu odvolania zistil, že v podstate v celom rozsahu kopíruje obsah žaloby, v rozsahu

ktorej bol prvostupňový súd povinný zákonnosť postupu a rozhodnutia žalovaného správneho orgánu preskúmať.

Posudzujúc obsah odôvodnenia napadnutého rozsudku, odvolací súd zistil, že krajský súd sa v odôvodnení svojho rozsudku s námietkami žalobcu dôsledne nevysporiadal, resp. prevažnú časť z nich ponechal úplne bez povšimnutia.

Pokiaľ teda v posudzovanej veci krajský súd nepreskúmal komplexne žalobcove námietky, podľa názoru odvolacieho súdu postupoval nedôsledne, čím postihol napadnutý rozsudok znakom nepreskúmateľnosti odvolacím súdom, pričom uvedeným postupom bolo porušené právo žalobcu na spravodlivý a riadny súdny proces, právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde ako aj zásada spravodlivého procesu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd. Ústavný súd SR už vyslovil, že „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu“ (IV. ÚS 115/03).

V správnom súdnictve je súd viazaný žalobou vymedzeným rozsahom a dôvodmi preskúmania zákonnosti napadnutého rozhodnutia, čomu zodpovedá povinnosť súdu rozhodnúť o všetkých bodoch žaloby a v odôvodnení sa s nimi vysporiadať.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto musel napadnutý rozsudok podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. v spojení s § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O.s.p.), a to bez toho, aby sa zaoberal hmotnoprávnou stránkou odvolania.

V ďalšom konaní bude povinnosťou prvostupňového súdu prejednať vec v medziach podanej žaloby, dôsledne sa vysporiadať so všetkými námietkami žalobcu, znovu o nej rozhodnúť a svoje rozhodnutie aj riadne a presvedčivo odôvodniť.

V novom rozhodnutí súd prvého stupňa rozhodne o náhrade trov konania, vrátane trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvej O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.